

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 19 april 2021
(OR. en)

Interinstitutionellt ärende:
2018/0207(COD)

6833/1/20
REV 1 ADD 1

JAI 240
INF 238
CADREFIN 35
FREMP 23
DROIPEN 130
COPEN 394
JUSTCIV 160
CODEC 186
PARLNAT 156

RÅDETS MOTIVERING

Ärende: Rådets ståndpunkt vid första behandlingen inför antagandet av EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) om inrättande av programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1381/2013 och rådets förordning (EU) nr 390/2014

- Rådets motivering
- Antagen av rådet den 19 april 2021

I. INLEDNING

1. Den 30 maj 2018 antog kommissionen förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av programmet för rättigheter och värden för perioden 2021–2027¹.
2. Behandlingen av förslaget inleddes i oktober 2018 och avslutades i december. Den 19 december 2018 antog Coreper ett partiellt förhandlingsmandat².

Eftersom förslaget till förordning ingår i ett paket med förslag kopplade till den fleråriga budgetramen har alla bestämmelser med budgetkonsekvenser eller av övergripande karaktär lagts åt sidan i avvaktan på att ytterligare framsteg gör med den fleråriga budgetramen.
3. Den 20 februari 2019 beviljade Coreper en utvidgning av det partiella mandatet, och detta gjorde det möjligt att förhandla om bestämmelser, skäl och verksamhet med koppling till det nya segmentet Unionens värden, som föreslagits av Europaparlamentet.
4. Det har anordnats fyra trepartsmöten – den 22 januari, den 5 och 20 februari och den 6 mars 2019 – som föregåtts av flera tekniska möten och möten för att utarbeta texten. Inom rådet har tre möten i ad hoc-gruppen för finansieringsinstrument på RIF-området anordnats för att informera medlemsstaterna om framstegen i förhandlingarna och få återkoppling från dem. Dessa ägde rum den 1, 15 och 28 februari 2019.
5. Dessa förhandlingar har gjort det möjligt att nå en samsyn med Europaparlamentet³ om de delar av förslaget som inte satts inom hakparentes, dvs. de delar som ordförandeskapet fått mandat för. Resultatet av dessa förhandlingar återges i dokument 7249/1/19. Den 13 mars 2019 bekräftade Coreper den samsyn som nåtts med Europaparlamentet.

¹ 9605/1/18 REV 1.

² 15347/18.

³ 7249/1/19.

6. Europaparlamentet bekräftade samsynen den 17 april 2019 genom att anta sin lagstiftningsresolution (första behandlingen).
7. Den 16 november 2020 behandlade Coreper den preliminära politiska överenskommelse som förhandlingarna nått om den fleråriga budgetramen 2021–2027. Detta gjorde det möjligt för Coreper att den 2 december 2020 anta det fullständiga mandatet för förhandlingarna om programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden (programmets namn hade ändrats under förhandlingarna med Europaparlamentet 2019).
8. Ytterligare två trepartsmöten hölls den 10 och 17 december 2020. En preliminär politisk överenskommelse med Europaparlamentet nåddes den 17 december 2020.
9. Under tiden antog rådet den 17 december 2020 formellt de olika delarna av paketet om den fleråriga budgetramen.
10. Den 3 februari 2021 analyserade Coreper den slutliga kompromisstexten och uttryckte sitt stöd för den.
11. Den 4 februari 2021 översände ordföranden i Europaparlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor en skrivelse till ordföranden för Coreper II och bekräftade att Europaparlamentet instämmer i resultatet av de interinstitutionella förhandlingarna (med förbehåll för juristlingvistgranskning vid båda institutionerna).
12. Den 17 februari 2021 nådde Coreper en politisk överenskommelse om kompromisstexten.

II. MÅL

13. Programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden har som mål att skydda och främja de rättigheter och värden som är förankrade i EU-fördragen i syfte att upprätthålla öppna, demokratiska och inkluderande samhällen. Enligt kommissionens förslag hade programmet tre särskilda mål, nämligen i) att främja jämlikhet och rättigheter (jämsliddhet mellan kvinnor och män, antidiskriminering och barns rättigheter), ii) att främja medborgarnas engagemang och deltagande i unionens demokratiska liv (segmentet Medborgarnas engagemang och deltagande) och iii) att bekämpa våld, framför allt mot barn och kvinnor (segmentet Daphne). Ett fjärde mål har lagts till, efter förhandlingarna med Europaparlamentet, nämligen målet att skydda och främja unionens värden (segmentet Unionens värden).

III. ANALYS AV RÅDETS STÅNDPUNKT VID FÖRSTA BEHANDLINGEN

Nytt segment

14. Ett nytt, fjärde segment (Unionens värden) har införts utöver de tre befintliga (segmentet Jämlikhet och rättigheter, segmentet Medborgarnas engagemang och deltagande samt segmentet Daphne). Detta segment är framför allt avsett att främja demokratin och rättsstatsprincipen. Dessa inslag är grundförutsättningar för att man ska kunna bygga upp medborgarnas förtroende för unionen och säkerställa ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna. På så sätt kommer programmet att bidra till uppbyggnaden av en mer demokratisk union, respekten för rättsstatsprincipen och demokratisk dialog, öppenhet och god förvaltning.
15. Genom den extra finansiering som tillhandahålls genom ett ytterligare anslag säkerställs att segmentet Unionens värden får tillräckliga finansiella medel och att ett korrekt genomförande av de tre övriga segmenten inte undergrävs.

Fördelning av anslag

16. Då den ursprungliga finansieringsramen mer än fördubblas genom ökningen till följd av det ytterligare anslaget kommer programmet att få tillräckliga finansiella medel. Vid fördelningen av anslagen mellan programmets fyra segment tilldelas det nya segmentet Unionens värden en mycket betydande summa, 689,5 miljoner EUR (i löpande priser) och de grundläggande villkoren för att det segmentet ska få finansiering redan under 2021 anges: i en gemensam förklaring från Europaparlamentet och rådet uppmanas kommissionen att vidta alla lämpliga åtgärder för att nå det målet. Samtidigt skapar man flexibilitet genom att inte anslå 91,2 miljoner EUR (i löpande priser) – detta för att kunna möta eventuella framväxande behov.

Öronmärkning och genomförande

17. För att framhäva större politiska prioriteringar har man öronmärkt en viss del av medlen i varje segment. För att säkerställa ett sunt genomförande och förmågan att möta framtida utmaningar har kommissionens marginal att varje år avvika från den öronmärkningen samtidigt utökats från 5 till 10 %. På samma sätt har det bekräftats att de årliga arbetsprogrammen ska antas genom genomförandeakter.

IV. SLUTSATS

18. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen återspeglar den kompromiss som nåtts i förhandlingarna mellan rådet och Europaparlamentet. Denna bekräftades med den ovannämnda skrivelsen från ordföranden för Europaparlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor och godkändes därefter av Coreper den 17 februari 2021.